

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ

Etapa județeană

19 martie 2022

Clasa a VII-a

Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Eseul sau răspunsurile nu vor fi precedate de titlu și/sau motto.
- Timp de lucru: 3 ore.
- Total: 100 de puncte
- Nu se acordă puncte din oficiu

Se dau textele:

5	A. <i>O văz, ca prin vis. O văz limpede, așa cum era. Înaltă, uscățivă, cu părul alb și creț, cu ochii căprui, cu gura strânsă și cu buza de sus crestată în dinți de pieptene, de la nas în jos. Cum deschidea poarta, îi săream înainte. (...)</i>
	<i>Îi sărutam mâna. Ea îmi da părul în sus și mă săruta pe frunte. Ne duceam la umbra dudului din fundul grădinii.</i>
	<i>Ea își înfigea furca cu caierul de in în brâu și începea să tragă și să răsucescă un fir lung și subțire. Eu mă culcam pe spate și lăsam alene capul în poala ei.</i>
10	<i>Fusul îmi sfârâia pe la urechi. Mă uitam la cer, printre frunzele dudului. De sus mi se părea că se scutură o ploaie albastră.</i>
	<i>– Ei, ce mai vrei? îmi zicea bunica.</i>
	<i>Surâsul ei mă gădila în creștetul capului.</i>
	<i>– Să spui...</i>
	<i>Și niciodată nu isprăvea basmul.</i>
15	<i>Glasul ei dulce mă legăna; genele mi se prindeau și adormeam. Uneori, tresăream și o întrebam câte ceva. Ea începea să spuie, și eu visam înainte.</i>
	<i>– A fost odată un împărat mare, mare...</i>
	<i>– Cât de mare?</i>
	<i>– Mare de tot. Și își iubea împărăteasa ca ochii din cap. Dar copii nu avea. Și îi părea rău, îi părea rău că n-avea copii...</i>
20	<i>– Bunico, e rău să n-ai copii?</i>
	<i>– Firește că e rău. Casa omului fără copii, e casă pustie.</i>
	<i>– Bunico, dar eu n-am copii și nu-mi pare rău. (...)</i>
25	<i>Câte-o frunză se desprindea din ramuri și cădea legănându-se. Eu mă luam cu ochii după ea și ziceam:</i>
	<i>– Spune, bunico, spune. (...)</i>
	<i>Era așa de cald... așa de bine în poala bunicii... o adiere încetinică îmi răcorea fruntea... norii albi, alunecând pe cerul albastru, mă amețeau... închideam ochii. (...)</i>
30	<i>Pleoapele-mi cădeau încărcate de lene, de somn, de mulțumire. Și mă simțeam ușor, ca un fulg plutind pe o apă care curge încet, încetinel, încetișor...</i>
	<i>Și bunica spunea, spunea înainte, și fusul sfâr-sfâr pe la urechi, ca un bondar, ca acele cântece din buruienile în care adormisem de atâtea ori.</i>

35	<i>Cu capul în poala bunicii, niciodată n-am putut asculta un basm întreg. Avea o poală fermecată, și un glas, și un fus care mă furau pe nesimțite și adormeam fericit sub privirile și zâmbetul ei.</i> (Barbu Ștefănescu Delavrancea, Bunica)
40	B. <i>Stau lângă bunica; dânsa mă ține de mână. Bunica e o femeie rotundă, cu capul mare, cu ochi enormi și cu nasul borcănat și caraghios; e toată neagră, dolofană și plină de farmec. Bocește și dânsa, laolaltă și la fel cu mama, cutremurându-se toată, însă plânsul ei e parcă altfel. (...)</i>
45	<i>Bunica vorbea dulce, cu blândețe și avea haz. Mă împrietenisem cu dânsa din ziua când am văzut-o. Acum aș fi voit să mă scoată cât mai degrabă din odaia asta. (...)</i>
50	<i>Câteva zile mai târziu călătoream împreună cu mama și bunica într-o cabină mică pe un vapor. (...)</i> <i>Cățarat pe niște lăzi și boccele, mă uitam afară prin gemulețul rotund și bulbucat ca un ochi de cal. De cealaltă parte a geamului ud, curgea fără contenire o apă tulbure și înspumată. De câte ori apa ajungea până la geam și-l spăla, fără să vreau săream pe podea.</i>
55	<i>— Nu te teme, îmi spunea bunica, săltându-mă ușor cu mâinile ei moi și așezându-mă iar pe mormanul de boccele.</i> <i>Deasupra apei plutea o învăluire de păclă cenușie și jilavă. Undeva, departe, se ivea când și când malul întunecat, dar se mistuia îndată în valuri de ceață. Toate în jurul nostru se cutremurau. (...)</i>
60	<i>Deasupra capetelor noastre se auzea vuind și urlând. Acum știam că așa face vaporul și nu m-am mai speriat. (...)</i> <i>Încetul cu încetul vuietul de deasupra se potoli. Vaporul nu se mai cutremura și nu mai juca pe apă. În fața fereștrăușii nu mai vedeam decât un fel de perete umed. În cabină se întunecase, aerul era înăbușitor, iar boccelele parcă se umflaseră și mă strângeau între ele, toate erau cum nu se putea mai rău. (...) Am început să plâng încetișor și, plângând, am adormit.</i>
65	<i>Când m-am trezit, vaporul începuse iarăși să joace pe apă și să se cutremure, iar ochiul de geam al cabinei ardea ca soarele. Bunica ședea alături de mine. (...)</i> <i>Buzele i se schimonoseau, ochii negri îi scânteiau de furie și fața înecată în valurile dese de păr era parcă mai mică și caraghioasă. (...)</i> - <i>— Tu mai dormi! Îi încă devreme. Abia s-a trezit soarele din somn...</i> <i>— Nu mai vreau să dorm.</i> <i>— Ei, dacă nu vrei, nu dormi!, se învoi numaidecât bunica, împletindu-și mai departe coada și trăgând cu ochiul la canapeaua pe care dormea mama cu fața în sus și trupul întins ca o coardă. (...)</i>
70	<i>Când vorbea, bunica rostea cuvintele într-un fel anume, de parcă le-ar fi cântat. Cuvintele ei semănau cu niște flori, așa erau de blajine, colorate și însozite, și mi se întipăreau ușor în minte. Când zâmbea, pupilele ei întunecate ca vișina coaptă se făceau mai mari și o lumină negrăit de plăcută se aprindea în ele; zâmbetul îi dezvăluia dinții albi și puternici, iar pielea mată a obrazului, în ciuda atâtor zbârcituri, părea tânără și luminoasă.</i>
75	<i>Frumusețea asta i-o strica însă tare nasul puhav, gros, cu nările umflate și cu vârful roșu. (...) Deși toată făptura ei avea ceva întunecat, într-însa ardea nestinsă o lumină plină de căldură și de vioșie – i-o descopereai în privire. (...)</i> <i>Înainte de a se ivi în viața mea, parcă dormisem învăluit în întuneric; dar cum s-a arătat dânsa, m-am trezit, am ieșit la lumină și, deodată, toate din jurul meu au prins a se</i>

80	<i>lega într-un fir neîntrerupt, a se împleti într-o horbotă* de toate culorile; de cum am văzut-o, bunica mi-a fost dragă și toată viața avea să rămână ființa cea mai apropiată de inima mea, cea mai înțelegătoare și prietena cea mai scumpă; dragostea ei mărinimoasă pentru toată lumea din jur mi-a îmbogățit sufletul și mi-a dat puterea și tăria să înfrunt greutățile vieții.</i>
85	(Maxim Gorki, <i>Copilăria</i> , traducere de Cezar Petrescu) <i>*horbotă-împletitură fină, dantelă</i>
90	C. <i>Elsa are șapte ani și o inteligență tăioasă și necruțătoare care o face să fie diferită, dar și marginalizată. Singura care o înțelege și care-i cultivă aplombul este bunica, fost medic în zone calamitate, privită la rândul ei de ceilalți drept o nebună excentrică. Pentru că „toți copiii au nevoie de supereroi“, bunica inventează pentru Elsa povești unde toată lumea este diferită și nimeni nu trebuie să fie normal, iar scopul este să o pregătească pentru ceea ce urmează să afle și să i se întâmple în viață.</i>
95	<i>Personajele din poveștile bunicii – care se dovedesc a fi nimeni alții decât vecinii ei de bloc – îi vor fi alături în evenimentele care o vor lua cu asalt.</i>
100	<i>Acest roman, care demolează clișeele privind normalitatea, îi va inspira negreșit pe bunici în relația cu nepoții lor și va încânta cititorii de toate vârstele. „Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău” este o carte despre diversitate și acceptare.</i>
105	<i>„O carte înduioșătoare, amuzantă și inteligent scrisă.” Kirkus Reviews</i>
110	<i>„Ia-ți cu tine șervețelele atunci când începi să citești <u>Bunica mi-a zis să-ți spun că-i pare rău</u>, dar ia-ți și simțul umorului. Este genul acela de roman pe care dacă-l ratezi, n-o să ți-o ierți niciodată.” Business Insider</i>
	<i>„Romanul lui Backman, care aduce în prim-plan relația înduioșătoare dintre o bunică și nepoata ei, este un omagiu încântător adus puterii poveștilor de a vindeca și consola.” Booklist</i>
	<i>„Fredrik Backman are un talent excepțional de a crea povești deopotrivă credibile și ireale.” St. Louis Post-Dispatch</i> (https://www.editura-art.ro/info/carte/bunica-mi-a-zis-sa-ti-spun-ca-i-pare-rau)
	

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie pe foaia de concurs numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Seria care conține cuvinte formate prin compunere este:

a) ceva, deschide, odată, săream.

- b) niciodată, ceva, odată, de la.
- c) deschide, de la, spunea, ceva.
- d) spunea, așa, niciodată, odată.

2 puncte

2. Sinonimele contextuale ale cuvintelor: *bocește, odaia, mormanul, greutățile* din textul B, sunt:

- a) plânge, casa, ridicătura, încercările.
- b) recită, camera, grămada, sarcinile.
- c) plânge, camera, grămada, încercările.
- d) se plânge, locuința, ridicătura, ispitele.

2 puncte

3. Conține conjuncții coordonatoare doar seria:

- a) și, însă, ca, să.
- b) dar, și, ca, dacă.
- c) că, al, și, dar.
- d) și, însă, iar, dar.

2 puncte

Scrie pe foaia de concurs răspunsurile corecte pentru cerințele de mai jos:

- 4. Numește valoarea morfologică a cuvintelor subliniate din următoarea secvență: *va încânta cititorii de toate vârstele...este o carte de diversitate și acceptare.* **2 puncte**
- 5. Indică funcția sintactică pentru cuvintele subliniate din enunțul: *Cu capul în poala bunicii, niciodată n-am putut asculta un basm întreg.* **2 puncte**
- 6. Precizează valoarea verbului *a rămâne* din secvența: *toată viața va rămâne ființa cea mai apropiată* și construiește un enunț în care să fie folosit cu altă valoare, pe care o vei numi. **2 puncte**
- 7. Alcătuieste un enunț asertiv în care să-ți exprimi opinia despre relația bunicii-nepoți, folosind o formă verbală nepersonală. **2 puncte**
- 8. Ilustrează, în două enunțuri, sensurile diferite ale cuvântului *a semăna*. **2 puncte**
- 9. Construiește un enunț imperativ adresat bunicii din textul A, în care cuvântul *basma* să fie complement prepozițional. **2 puncte**
- 10. Valorificând textul C, alcătuieste o frază formată din două propoziții aflate în raport de coordonare adversativă. **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsul pentru fiecare din întrebările de mai jos, cu privire la textele date:

- 1. Menționează, într-un enunț, motivul pentru care băiatul din textul A adormea în poala bunicii. **6 puncte**
- 2. Prezintă, în două-trei enunțuri, semnificația secvenței: *Înainte de a se ivi în viața mea, parcă dormisem învăluit în întuneric; dar cum s-a arătat dânsa, m-am trezit, am ieșit la lumină și, deodată, toate din jurul meu au prins a se lega într-un fir neîntrerupt, a se împleti într-o horbotă de toate culorile.* **6 puncte**
- 3. Ilustrează, în două-trei enunțuri, o trăsătură morală a unui personaj din textul B, precizând mijlocul de caracterizare și exemplificând cu o secvență relevantă din text. **6 puncte**

-
4. Care este scopul pentru care bunica inventează povești pentru Elsa? Răspunde cerinței, valorificând textul C. **6 puncte**
 5. Consideri că imaginea bunicii poate rămâne întipărită veșnic în mintea și sufletul unui copil? Motivează răspunsul, în 70-100 de cuvinte, justificând cu o secvență din fiecare text. **8 puncte**
 6. Exprimă-ți opinia în legătură cu mesajul transmis de secvența *toți copiii au nevoie de supereroi* din textul C și argumentează punctul de vedere, în 50-70 de cuvinte. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Imaginează-ți o călătorie în tărâmul fermecat al poveștilor.

Redactează un text narativ, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare la care să participe și personaje din textele-suport. Vei insera o secvență descriptivă și una dialogată.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – **32 puncte**
- redactarea compunerii – **8 puncte** (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.